

*
Megjelen esütörtökön

Előfizetési ár:

Egész évre 9 kor — fill.
Fél évre 4 kor 60 fill.
Negyed évre 2 kor 40 fill.
Egyes szám 20 fill.

*

HONTI LAPOK

*
Szerkesztőség és
kiadóhivatal
Ipolyzágon.

Hivatalos és magánhirdetéseket mérsékelt árszabás szerint.

*

Felelős szerkesztő: HALÁSZ FERENC.

Ipolyzá, 1901. augusztus 22.

A rossz termés.

(sb) Nagybaldogasszony napján számot vetett a gazda a földdel: tudja, micsoda gyümölcsöt hozott a fáradsága, tudja micsoda esztendőnek néz elébe. Mint a kereskedő, megcsinálja évi mérlegét és aztán gondteli ábrázattal tenyerébe hajthatja fejét, mert a mérleg az idén megint — deficitel zárul. Nagy deficitel, a csőd előőrsével. Mert a csőd felé halad gazdasági életünk; nem is halad, hanem rohan. Csak évtizedek kérdése, hogy a magyar föld már nem lesz a magyaré. Akkor pedig a magyar hontalanná lesz ebben a hazában. Mert: akié a föld, azé az ország!

A hideg számok beszélnek róla ijesztő jövődőt, hogy ezeresztendő, vérrrel szerzett, örözt, védett, verejtékkel turt, törött földünket miként sodorja a gazdasági élet válsága az ürbe, a semmiségbe, — a csődbe. A fejlődő élet szükséglete egy negyedrésznivel többet emészt föl, mint amennyit ad. Ez a negyedrésznivel többlet a készből fogy el, a tőkét pusztítja. A magyar tőkét — a földet.

Két hónapja mulott immár, hogy a földművelésügyi miniszter tíz-tíz naponként közreadja először a termésbecslések, utóbb pedig a terméseredmények adatait. Tíz-tíz naponként váltak sivárabbá a kiállítások, szomorubbá a remények. A miniszter legutolsó jelentése most fekszik előttünk: rosszabb a tíz nap előtti becsésnél, de pozitívabb. Lássuk, mire becsüli a jelentés az ideai termés eredményét, szembeállítva az előző becséssel, és a tavalyi tényleges eredménnyel:

	Várható termés aug. 10	1900 évi július 30. termés	1900 évi termés
Buza	34,782.950	34,835.500	38,434.171
Rozs	11,551.500	11,507.200	11,128.120
Árpa	10,523.400	10,128.400	11,730.828
Zab	9,856.600	9,652.800	10,297.738

Csak egy pillantás erre a táblázatra már meggyőz bennünket arról, hogy az ideai esztendő a tavalyi mostohánál is mostohább volt. Ijesztően nagy szummával mostohább. De lássuk, mennyivel:

	1900. évi termés. Mm.	Átlagár	Érték
Buza	38,434.171	7.80	299,786.533
Rozs	11,128.120	7.—	77,896.840
Árpa	11,730.828	6.—	70,384.968
Zab	10,297.738	5.30	54,578.006
A tavalyi terméseredmény egész értéke			502,646.346

1901. évi termés.

	Érték
Buza	34,782.950 7.80 frt 271,307.010 frt
Rozs	11,551.500 6.60 frt 76,239.900 frt
Árpa	10,523.400 6.— frt 63,140.400 frt
Zab	9,856.600 6.30 frt 62,096.580 frt
Az ideai terméseredmény egész értéke	472,783.890 frt

Vagyis a négy gabonaneműnek ideai hozama: 29.862.457 forinttal, tehát 59,724.914 koronával kevesebb a tavalyinál. Ennyi a magyar mezőgazdaság ideai deficitje a tavalyival szemben, holott már az is negatív eredményű üzlet volt. Fogyott a kész, a tőke, ami nálunk — a föld. Az agrár Magyarország az idén megint szegényebb lesz 60 millió koronával. Nagyon kis percentszámítási tudás kell ahhoz, hogy tisztán állítsuk magunk elé a rettegett jövőt.

Államháztartásunk és existenciánk évi másfél milliárd kiadást igényel. Ezzel szemben bevételünk még az ideinél jobb esztendőben sem rug ennek háromnegyed részénél magasabbra; az egynegyed rész hiányt pótolja a földre fölvetett kölcsön, mely az ilyenformán esztendőről-esztendőre rohamosan növekvő teher alatt sorvad. Meddig bírja? Addig, amíg az évről-évre növekvő deficitiek földözésére fölveendő kölcsönök nem földözik az értéket. Ez pedig idestova következik, hisz már háromnegyed részben amugy sem azé a föld, akinek nevében áll. Egy negyed rész értéke van még csak meg, amit nem gazdálkodtunk el. Hogy azután kié lesz a föld, kié lesz az ország, nem tudjuk. De hogy a magyar csak jött-ment lesz rajta, az bizonyos. És akkor is inkább — ment. Mert inkább vándorbotot vesz a kezébe, sem hogy könnyezve törje tovább a másé lett földet, ami valaha az övé volt és amit ezer esztendő szenvedései avattak szentté előtte.

A számok nem csalnak; okuljunk belőlük. Most még idején van — talán. Igenis, a földet kell védeni és minden egyéb gazdaság-politikai tevékenységnek ez — és csakis ez legyen a rugója. Ipar, kereskedelem csak úgy fogja megváltani Magyarországot, ha a földre épül minden számítása. Különben meddő marad minden akció: másé lesz a föld, másé lesz az ország!

Ipolyzá, augusztus 22.

Elvhűség című multkori vezérciklünkre következő sorokat vettük:

Tisztelt barátom!

Olvastam augusztus 15-iki lapodban megjelent azon cikket, melynek címe *Elvhűség* és kénytelen vagyok az igazság érdekében két pontnak, mint téves információ alapulónak a kijavítását jövő lapodban kérni. Tőled, mint lojális embertől biztosan elvárom.

Nem áll az, hogy a szabadelvű párt egyik *illusztris* tagja négyes fogaton kísérté volna a néppárt jelöltjét és „ennek a kormány ellen irányuló kifakadásait helyes! úgy van! stb. nyilatkozatokkal kísérté volna.”

Először is *Zlinszky* János dr., kit szerencsém volt már több ízben körutjain kíséreni, soha a Széll-kormányra olyan kifejezéseket nem használt, melyek a legkevésbé is ócsárlók lettek volna, s beszédjei leginkább a néppárt céljairól és annak a népre való üdvös hatásáról szóltak. A négyes fogatu *„illusztris“* szabadelvűpárti tag igen volt birtokát képező községekben *Zlinszky* János dr. megérkezése előtt és intézkedett, hogy méltó fogadtatásban részesüljön, de *mielőtt a jelölt odaérkezett volna, eltávozott.* Az, hogy négyes fogaton ment, az nem kivétel, de köztudomásu, hogy állandóan azon szokott járni. Minthogy eljárásának én tanuja voltam, engedél, hogy téves információdat így irányban kijavíthassam.

Egy másik dolgot is kérek helyreigazítani. A cikk egy szabadelvűpárti tagot emlit, ki korrektül járt el, hogy a pártból kilépett. Amennyiben ezen tag alatt nem engemet értettél volna, kérlek tudomásul venni, hogy én ugyan az napon, melyen a néppárt érdekében működésemet megkezdtem, *Somogyi* László pártelnöknek a pártból való kilépésemet bejelentettem. Ha ő ezt a pártnak be nem jelentette volna, van szerencsém ezennel nyilvánosságra hozni.

Ipolyzá, 1901. augusztus 19.

Muzsár Béla

Groszmann rabbi jubileuma.

Groszmann Gyula, a hontmegyei státskúvó zsidó hitközség rabbija ma ülte meg rabbiságának 25 éves jubileumát, mely alkalommal a hitközség leleplezte a tanásterem számára megfőstött arc-képét.

Bár a tudós és érdemes rabbival diagonális ellentétben állunk, ez ünnepi alkalommal lojális tisztelgésre hajtjuk meg előtte fegyvereinket, és a legnagyobb készséggel ismerjük el a jubiláns férfi kiváló tehetségeit, nagy tudását, és több ízben tapasztalt szónoki talentumait. Ezekért kétségbevonhatlanul rászolgált arra, hogy hitközsége közszolgálatának ezen a szép határl-

lomásán ünnepelje, és érdemeit megörökítse.

Himmler Sándor dr. a hitközség elnöke egy lendületes, költői szépségekben gazdag üdvözlő beszédet intézett a jubilánshoz, melyet mi is aláírunk egy két bizantinus ízű passzus kivételével, melyekben a jubiláns rabbi egy valószínűleg sovén magyar embernek van feltüntetve. Így azt mondja, hogy a hitközség adminisztrációjának teljes magyarosodása a jubiláns működésével esik össze (!) Ez kizárólag Himmler Sándor dr. hitközségi elnök, és az ő elődei érdeme.

Az üdvözlő szónok megragadja az alkalmat, hogy: a „magyar egyházi szónoklatok miatt a rabbit nem egy ízben ért vádagnak teljes alaptalanságát coram publico kiemelje.”

Ez a súlyos és megütközést keltő kijelentés a hitközség tagjai tulnyomó részének tüntető elítélése, de lapunkra is egyenes provokáló jelleggel bír. Hát felelünk rá.

A rabbit, mikor 25 év előtt mint egy árva magyar szót nem tudó alig 20 éves ifjút megválasztották, a hitközség kötelezte, hogy 3 év alatt megtanul magyarul, és a szószékre behozza a magyar szót. És ma 25 év után talán 2 magyar szónoklatot tart évente, de azt is oly rossz magyar fonetikával, hogy kin hallgatni.

25 év alatt pedig nem egy, de 10 legnehezebb nyelvet lehet megtanulni. A rabbi nem nem tudott, hanem nem igyekezett megtanulni, mert ha akart volna, ha kötelességének érezte volna, hogy magyar földön, magyar kenyéren, magyar hűvek közt nyelvében és érzületében magyarnak kell lennie, az ő kiváló szónoki képességeivel ma egyike lehetne a legkiválóbb magyar zsidó hitszónokoknak.

A hitközség legnagyobb részében igen régi az a szép nízus, hogy kizárólag a szép magyar szó jusson a szószékre, de ez mindenkor a rabbi dacos ellenzésén tört meg. Az sem áll, hogy néhány öreg hitközségi tag miatt nem lehet a magyar hitszónoklatot behozni, mert ezek mind birják annyira édes nyelvünket, hogy a templomi szónoklatot annak szép csengésén élvezhessék.

Ismételve lojalisan elismerjük az érdemes jubiláns kiváló tehetségeit, és érdemeit, de hazafias szempontból súlyos mulasztásai vannak. És legyen meggyőződve, hogy ebben a hitközség tagjainak legnagyobb része velünk együtt érez.

A jubiláris ünnep lefolyásáról alábbi tudósításunk szól:

Külső arányaiban kicsi, de lényegében szép ünnep folyt le a hó 22-én Ipolyságon a zsidó stkvó hitközség tanácstermében.

Groszmann Gyula főrabbi 25 éves lelkes működéset ünnepelte meg a hitközség rendkívüli közgyűlés keretében.

Ez alkalomra már ujonnan rendezték be a hitközség házát, kifestették, megszerették a király és királyné, Kossuth és Deák Ferenc képeit, ugyancsak a terem falát díszíti Winter Sándornak, mint 25 esztendősk iskolaszéki elnöknek képe is.

Az ünnep 10 órakor kezdődött, a mo-

lyen elegáns hölgyközönség is részt vett, mint az ipolysági izr. jótekonny nőgyelet küldöttsége, a mely egyesület a főrabbit, mint tiszteletbeli tagját ünnepelte.

A hitközség vezetőségén kívül csaknem teljes számban jelent meg a községi képviselő, nemkülönben a hitközségi tagok egy része, a vidéki fiókhitközségek szintén szép számmal küldtek képviselőket. A város nevében Herczeg Vince, Zanoletty Károly és Baán Máté jöttek el, a megye és árvaszék részéről Nyáry Alfonz báró, Totovics Kálmán, Somogyi Béla és Kovács S. Gyula voltak jelen, a pénzügyigazgatóságot Halwax Mátyás pügyi tanácsos, pénzügyigazgató és Törös Sándor pügyi titkár képviselték. Jelen volt még Rill József kir. tanfelügyelő, stb.

Képviselőket küldtek az ünnepre: Selmebánya: Kapp Jakab és Welwart Jakab, Báth: Deutsch Kálmán és Köhn József, Szokolya: Willoner Nándor, Kemence: Lengyel Jakab, Drégely-Palánk: Luczati Simon, Weiner Mór és Obláth Adolf, Vámos-Mikola: Rosenbaum Henrik és Schwarcz Jakab, Korpona: Ringwald Lipót hitközségi tagekat.

Pontban 10 órakor Himmler Sándor dr. hitközségi elnök a jelenvalókat szívesen köszöntve, a diszközgyűlést megnyitotta, és a jegyzőkönyv vezetésére Schlesinger Lipót hitk. jegyzőt kéri fel. Miután felolvasta a fiók hitközségek kiküldött képviselőinek névsorát, ezek közül, valamint helybeli hitközségi tagokból 10 tagu küldöttséget alakít, a kik az ünnepeltért ennek lakására mennek és a diszközgyűlésbe meghívják, s a míg ez a bizottság eleget tesz küldetésének, elnök a gyűlést felüggeszti.

Vagy 10 perc szünet után megjött a küldöttség élén az ünnepelt főrabbiával és ekkor Himmler Sándor dr. az elnöki székbe neki átadva, ékes üdvözlő és méltató beszédet mondott, a melyből a következő szép részeket közöljük:

Főtisztelendő Uram, szeretett főrabbinak!

Főrabbi ur ezeltől 25 évvel mint egy fiatal életerős csemete plántálódott közbénk. Ez a csemete hitközségünk termékeny talajában és üdítő napmelegében az évek hosszú során át egy hatalmas törzssé nőtte ki magát, melynek messze elágazó lombdus koronája méltó büszkesége a hitközségnek, mely hitközség — önérettel és jóleső megalégedéssel mondhatjuk — ezen csemetének hűséges gondozója és szeretetteljes ápolója volt. 25 évvel ezeltől mint egy fiatal alig 20 éven felüli ember és mint egy kiváló papicsalád reményteljes sarja foglalta el vármegyénk főrabbinátsági székét; 25 év nagy idő, csaknem egy fél ember öltő!

Sok, igen sok viszontagságon és változáson ment keresztül a hitközség ezeltől a 25 év alatt; de egyben változatlanok maradtunk főtisztelendőség iránti hűségünkben, szeretetünkben és nagyrabcsülésünkben.

De nemcsak tiszteletünk, hanem mélységes hálánk is illeti főrabbi urat, mert főrabbi ur működése nagyban emelte hitközségünk presztizsét. Főrabbi ur megtartotta és hajthatatlan következetességgel megőrizte a hitközség statusquó jellegét. Erős és céltudatos konzervatív irány volt a jelszó: de jóleső megalégedéssel kiemelem és hirdetem, hogy minden a ritussal nem ellenkező újítást konzervatív

hajlama mellett is dicsőrendő toleranciával megengedett és hogy egy életrevaló reformnak sem volt kerékkötője. Hitközségünk teljes magyarosodása főtisztelendőség működésével esik össze. Adminisztráciánk hála Istennek már számoz évek óta az egész vonalon teljesen magyar. Igaz nem érdem ez, ellenben hazafiai kötelesség. Amde ha a 25 év előtti viszonyokat tekintjük, úgy a hiven teljesített kötelességen felül is méltán illeti meg főrabbi urat e téren is a hála és az elismerés. Főtisztelendőség először hirdette templomunkban édes hazánk nyelvén Isten szent igéjét. És habár német anyanyelvű lévén, némiképen idegenszerű kifejtéssel és hangsúlyozással magyar egyházi szónoklatai kivétel nélkül alakilag és tartalmilag egyaránt tökélyükkel tüntek ki és igen sokszor megcsodálhattuk azoknak ódái lendületét és befejezett szép prózáját.

És most felhasználom az alkalmat, hogy a magyar egyházi szónoklatok miatt főtisztelendőségemet nem egy ízben ért vádagnak teljes alaptalanságát ez ünnepélyes alkalommal coram publico kiemeljem. Főrabbi ur a szószéken mindig és minden körülmények között megadta hazánk szent nyelvének az őt megillető jogot, e tekintetben — teljes meggyőződéssel vallom — hazafias intenciói minden kétségen felül állanak. Hogy főrabbi ur a német szónoklatoktól eddigelé teljeséggel nem tért el, nem főtisztelendő ur akaratán mulik, a hitközség öregebb tagjaira való tekintettel a német szónoklatokkal teljesen szakítani ez idő szerint lehetetlen. Örömmel fogjuk üdvözölni azt a napot — és ebben az örömben főtisztelendőségem lesz az oroszlanrész — amikor a szószékről kizárólag magyar szent prédikáció fog elhangzani.

Hitközségünk három humanitárius és kulturális intézménye körül is elévülhetlen érdemeket szerzett főtisztelendőség. Első sorban említem a nagy áldozatok árán fenntartott felekezeti elemi iskolánkat. Ezen sokat dédelgetett intézményünket szüntelenül atyai gondozásában részesítette. Maradandó érdeme lesz azon tény, hogy a bibliának azeltől németre fordítását korrekt kifogástalan magyar fordítással helyesbítette. Szent együletünknek a Chebra Kadisanak egy eddigelé el nem ért fényt és tekintélyt szerzett. Szent együleti közgyűléseinken elmondott páratlan szépségű és nagyhatású szónoklatai hitrokonainkat a megye távoli vidékeiről ide vonzotta közbénk. És mi itt a központban mindannyiszor jóleső örömmel tapasztaljuk, mily odaadó áhitattal csüngnek vidéki hitrokonaink főrabbi ur szavain és épülnék főtisztelendőség beszédes ajkairól elhangzott szent igéken. A zsidó nőgyelet megalakulása főtisztelendőség kizárólagos érdeme. Ez a végtelen humanus egyület, mely csendben, feltűnés nélkül, hogy úgy mondjam titokban üzi a jótekonyságot és felebaráti szeretetet felekezetekre való tekintet nélkül, fennállása óta főrabbi ur odaadó gondozásának volt tárgya. Főrabbi ur hűséges sáfárkodása mellett ez az egyület megerősödött, megizmosodott, és sok szerencsétlen sorsüldözött szegénynek letörülte könnyeit.

Mindezekért hitközségünk hálás lekötöztette marad főtisztelendőségnek. Hálánk igen csekély bizonyítékát kívántuk

adni, amikor mai örömnappja alkalmából közadakozásból arcképét lefestették. Ez a kép — amelyről hulljon le a lepel — legyen örökös dísz e tanácstermünknek, büszkesége hitközségünknek, és tegyen tanabizonyosságot arról, hogy mi főrabbi urat szeretjük és hogy mi főtisztelendőség hálás hívei vagyunk és maradunk. Legyen ez a kép buzdítója azoknak, akik majd utánunk jönnek és serkentse őket arra, hogy legyenek ők is odaadó tisztelői és szerető hívei főtisztelendőségünknek.

A beszéd vége felé a közönség rokonszenvének nyilvánítása közben lehullott a főrabbi közadakozásból megfestett képmásáról a lepel, és előtűnt a *Keményffy* festőművész által modernül, éles vonásokkal megfestett életnagyságu kép.

Himmler dr. beszéde után percekig zúgott a tetszészaj és a főrabbi könnyezett meghatottságában.

Mélyen megindulva, az érzelemtől átfűt bizonytalan hangon kezdett ekkor beszélni az ékesszavu lelkipásztor. A hangja remegett, de később megerősödött és rokonszenvesen találta meg az utat hívei lelkéhez.

Nehéz a helyzete, — ugymond, — mikor olyan kitűnő szónok után kell beszélnie, aki nem bírja az ékes szó hatalmát és adományát, de erőt merit abból a tudatból, hogy neki nem a nyelve, de a szíve beszél a mai napon, és az írás is azt mondja: aki szívből beszél, szívhöz talál.

Mélyen meghatja őt a szeretetnek e mai ünnepe. Áldást hoztak neki, áldást oszt ő is; és mindazonáltal, hogy az ünnepe az ő személyéhez fűződik, nem a maga ünneplését látja benne, hanem hit-sorsosainak ragaszkodását és szeretetét ama tanok és szent eszmék iránt, a melyeknek ő már 25 esztendeje felkent papja e hitközségben.

Nagy idő 25 esztendő, a hitközség számos előkelő tagja szenderült ez idő alatt egy jobb létre és csak néhány van itt ősz fejjel, gondoktól és a fájalmaktól barázdált arccal azok közül, akik őt, mint a hitszeretet és lelkesedés papját először hallották a szószékről. Az ő arcát is megszántotta ez a negyedszázad és bizonybizon ő is elmoudhatja Mózesrel az első zsidó lelkipásztorral, valamint Salamonnal, az emberök legbölcsebbikével: hogy nehéző ilyen akaratos népet kormányozni; — szóval, a papi pálya, nem könnyű pálya, különösen nem a zsidó papé; gyakran megvérzi az ember lábát az út röge, vagy tövise.

A magyar szónoklatot is megemlítette beszéde során és önértetesen mondta, hogy bár kiejtésre nem teljesen magyaros, de a szíve, lelke magyarosan érez és mint bárki e teremben, úgy ő is kész bármikor életét és vérért áldozni szeretett hazájáért.

Megköszöni ismételten e megható hálanyilvánítást, és különösen köszöni a más-vallású megjelenteknek, akik lelkileg szintén testvérei, mert hisz egy a teremtőnk, egy nap világít nekünk, egy levegőt szívnunk. Végül imával fejezi be a beszédet, áldást kérve azokra, akiknek 25 év óta lelkipásztora; és lelkesen kiáltja: Éljen szeretett hazánk Magyarország! Éljen Ipolyság és az egész megye közönsége!

A beszéd mély hatást keltett, sok szemet könnyekkel homályosított el az ér-

zés, és ismét szép diadalt aratott a főrabbi ritka szónoki képessége.

Ezután *Mühlstein* Gábor indítványozta a beszédek jegyzőkönyvébe vételét, hogy épüljenek rajta a hitközség tagjai, és lássák az utódok, hogyan tud hálás lenni az ipolysági zsidó hitközség papja iránt.

Himmler dr. elnök felolvassa az üdvözlőlevelet *Lits* Gyula főispán levélben menti, hogy nem lehet jelen, és üdvözlőt küld, *Horváth* Béla esztergomi főispán melegen kíván minden jót a jubilánsnak és családjának. Táviratot küldtek *Foltin* János plebános, *Fischer* Miksa a lévai hitközség elnöke, *Kapp* dr. a selmei hitközség képviselője, *Sztankay* Aba dr., *Kohn* korponai kántor stb.

Ekkor elnök megköszönve a vendégek szíves megjelenését, a dísz ülést berekesztette.

A h é t r ő l.

— **A király születésnapja.** A király 71-ik születése napját városunkban is megünnepelték. A rk. templomban *Bárdos* Remig dr. esztergomi főgimnáziumi tanár mondott szent misét, mely alatt *Lőrincz* Erzsike és *Herczeg* Jenő adtak elő igen szépen néhány régi egyházi magán szöveget, *Siposs* Mihály egyházi karnagy orgona kísérete mellett. A misén a vármegyei, az állami, a városi hivatalok testületileg vettek részt. — A házak zászlódiszt öltöttek.

— **Szent István napja.** Szent István napján a rk. templomban tartott ünnepi istentiszteleten a hatóságok ugyancsak testületileg jelentek meg. *Polakovics* Iván bozói ny. plebános, 1848-49-es tábori káplán egy történelmi vonatkozású minden ízében hazafias beszédet mondott.

— **A honvédség köréből.** A Ludovika akadémiában a király születése napján avatták tisztekké az intézet akadémiájának végzett növendékeit. E nappal szűnt meg az intézet tisztképző tanfolyama, és e napon léptek ki először mint hadnagyok az 1897. XXIII. tc alapján alapított Ludovika akadémia három éves tanfolyamának növendékei. köztük városunkból ifj. *Berkó* István, kit a király 1900. évi szeptember 1-től antedatált rangal a nyitrai 14-ik honvéd gyalogezredhez hadnagygyá nevezett ki.

— **A pénzügyigazgatás köréből.** A pénzügyi m. kir. miniszter *Császka* Lajos ipolysági kir. pénzügyigazgatási segédtitkár saját kérelmére a pozsonyi m. kir. pénzügyigazgatósághoz helyezte át. Benne urfi fiatalságunk egy rokonszenves tagját veszíti el.

— **Életmentő orvos.** *Faller* Gusztáv hegybányai kincstári orvos, saját életét feláldozásával mentett meg egy asszonyt és gyermekét, midőn azok a tóban furdóttak.

— **A tanügy köréből.** A kultuszminiszter *Czeiner* Kornélia helyettes tanitónőt az ipolysági polgári leányiskolához segédtanitónővé nevezte ki.

— **Halálozás.** *Würczler* Frigyes földbir-tokos 82 éves korában Terbegecén elhunyt.

— **Honvédelemkéunnepe.** A budapesti szünidei gyermektelep hegybányai csoportja emlékünnepeket tartott augusztus 17-én a hegybányai honvéd sornál. Egedy István fővárosi tanító hazafiasan ismertette az 1849. január 27-iki szélaknai ütközetet. *Ilosvay* Nándor alkalmi költeményét szavalta *Kalocsai* István növendék, *Tóth* Kálmán versét pedig *Bálint* Lajos. A növendékek a Hymnuszt és szöveget énekelték. A hegybányai kö-

zönség lelkes óvációban részesítette a katonás rendben elvonuló gyermekeket, a kik azután az intézet előtt tornaünnepeket rendeztek.

— **Pisztoly párbaj** *Szabó* Dávid dr. csábi járási orvos és *Bojsza* János csábi járási irnok a minap pisztoly-párbajt vívtak *B-Gyarmaton*. A párbajra okot összeszóllalkozás szolgáltattott. Mindketten sértetlenek maradtak.

— **Öngyilkosság.** *Bernecén* egy fiatal gépész segéd — szerelmi bánatában a padlásán felakasztotta magát. Mire észrevették már halott volt.

— **Következtetés.** Magda. Azt beszélük, hogy Ella szerencsétlenül ment férjhez.

Lili. Ellenkezőleg. Nem vetted észre a minap, hogy új kalap volt a fején?

— **Ismerkedés.** Ur. (Megszólít egy hölgyet az utcán) Nagysád megengedi, hogy felajánljam az esernyőmet?

Hölgy. Hiszen önnek nincsen is esernyője!

Ur. De hát nem is esik most!

— **Fenntartott elvek.** *Férj*; Hányszor esküdöttél, míg ölemben ültél a mézes hetekben, hogy szívből szeretsz s a hitvesi hűség elvét mindig híven megőrzöd, mégis megcsaltál.

Nő: Ne neheztelj drága férjem, elvém fenntartásával tettem.

— **A katonák és az aratás.** Régi panasz volt, hogy a katonasághoz bevonult legényeknek a gazdaságtól való elvonását nagyon megsínylette a mezőgazdaság különösen aratáskor, a mikor az erőteljes és dolgos kezekre ugyancsak szükség van. E régi bajon jövőre segíteni fog a honvédelmi miniszter, aki már megállapodott a közös hadügyminiszterrel az iránt, hogy a jövő év augusztus elsőtől 15-éig azokat a legényeket, akik aratni akarnak, haza eresztik. Az üdvös intézkedésben csak az a kár, hogy pontosan megszabják az időt, mikor mehet a legény haza, holott egyes vidékeken korábban, másutt később aratnak.

— **Szinészet.** *Rozsnyai* Imre igazgatása alatt egy kis társulat kezd meg a Hopfinger-féle vendéglő kertjében épült színpadon néhány előadásból álló művészciklust. Prospektusuk klasszikus művekből összeállított műsort ígér, mely megérdemli a pártolást.

IRODALOM

A Magyar Hirlap éppen tizenegyedik esztendeje szolgálja már a magyar közönség érdekeit s e hosszú pályafutása alatt mindenkor ugyanaz volt elvhűsége, következetessége, önzetlensége, mint az első napon. A Magyar Hirlapot az eszmékért vivandó harc vágya teremtette meg, s ami megerősítette, és a kitartásra szilárdá tette, az a nagyközönség állandó bizalma és ragaszkodása volt. Természetes jutalom ez a bizalom mindazért, amit a Magyar Hirlap a hazáért s a nemzetért egész lélekkel és soha nem esőkkenő buzgalommal tett és folyvást tesz. Az igazi, hamisítatlan szabadelvűség ennek a lapnak a talpköve, s a demokratikus eszmékért való lelkesedésben találja megdöntöhetetlen oszlopait. Semmiféle pártkötélkebe nem tartozva, szabad szözlást biztosít magának mindig és mindenben a Magyar Hirlap. Csak a közérdek az, amit urául elismer, s amiért folyvást fáradhatatlanul küzd. Politikája, nemzeti, magyar, demokratikus és liberális. Egyebekben pedig a tiszta erkölcsnek a támasza, harcosa, soha nem pihenő agitátora. A Magyar Hirlap szerkesztősége oszupa kiváló írókból áll, akik mindegyikének van valami eredetisége, specialitása, s ezzel

válk különösen becsessé a lapnak. Irodalmi része a Magyar Hirlapnak elsőrangú. Tárcaí csupa hírneves írók tollából valók. Regényei nagy feltűnést keltő kiválóságok Hír szolgálata páratlanul gyors és megbízható. A Magyar Hirlap egy sereg kedvezményt ad előfizetőinek teljesen ingyen, minden díj nélkül. Ezek között a legnagyobb az az ingyen könyvtár, amit az állandó előfizetők kapnak karácsonykor. Tizenkét kötet gyönyörű regényt ad a Magyar Hirlap minden előfizetőjének aki megszakítás nélkül egész éven át előfizet a lapra. Különben pedig minden előfizető annyi regényt kap, a hány hónap óta egyfolytában előfizetője karácsonykor a Magyar Hirlapnak. A tizenkét regény, úgy az eredetiek, mint a fordítottak, megannyi remekmunka. Az eredeti regények szerzői közt van Jókai Mór, Bródy Sándor, Bársony István, Abonyi Árpád, Molnár Ferenc stb. Ezek közül kettőt a Bársony István meg az Abonyi regényét, mutatványul már meg is kapták az előfizetők. A kedvezmények ezen kívül még a következők: Az új előfizetők ingyen kapják meg az éppen közlés alatt levő könyvalakban nyomott lapregény elejét. A szerkesztői üzenetekben minden előfizető, a ki komoly kérdéssel fordul a laphoz, teljesen megbízható választ kap szintén díjtalanul. A Magyar Génius című pompás havi folyóiratot kedvezményes áron kapják az előfizetők negyedévre 2 koronáért, Kedvezményes áron negyedévenként 75 krajcárért (1 korona 50 fillér) jutnak egyszersmind s „Francia Divatlapozó” és a „Képes Gyermeklapozó” negyedévenként 50 krért (1 kor.) A lap előfizetési ára félévre 7 frt (14 kor.) negyedévre 3 frt 50 kr. (7 kor.), egy hónapra 1 frt 20 kr. (2 kor. 40 fil.) A „Magyar Hirlap” kiadóhivatala Budapest, V., Honvéd-utca 10 sz. a. van. A „Magyar Hirlap” kiadóhivatala

18532. 1901. II. szám.

Pályázat.

Az alulírt m. kir. pénzügyigazgatóság közigazgatási területén a közadó hátrálékok s mindennemű egyéb kincstári követelések behajtásának keresztülvezetése céljából több ideiglenes alkalmazás mellett 4-6 korona napidíj és utazási költség folyósításával javadalmazott állami végrehajtói állásra pályázat hirdették.

Ennek alapján felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni ohajják, hogy elméleti képzettségüket, eddigi alkalmaztatásukat, erkölcsi előéletüket, magaviseletüket, nyelvismeretüket igazoló bizonylatokkal felszerelt kérvényüket a Budapesti Közlönyben harmadszori közzétételtől számított 14 nap alatt alulírt m. kir. pénzügyigazgatósághoz címezve, annyival is inkább adják be, mert az elkészen beérkezett kérvények figyelembe nem fognak vétetni.

Mindazok, kik hasonminőségükben való sikeres működésüket is igazolni képesek, előnyben részesülnek.

Ipolyságon, 1901. augusztus 14.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

473. 1901. szám.

Árverési hirdetemény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a ceglédi kir. járásbíró-ság 1901. évi V. 486. számú végzése következtében Hollósy Kálmán dr. ügyvéd által képviselt Pollák Lajos javára Bartóky József és neje ellen 500 kor. 23 fil. és jár. erejéig 1900. évi április hó 20-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 825 koronára becsült butorok és cimbalom nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a vmikolai kir. járásbíró-ság V. 239. 1901. sz. végzése folytán 500 kor. 23 fil. tőkekövetelés, ennek 1900. évi december hó 14. napjától járó 5 % kamata és eddig összesen 108 kor. 30 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig N.-Maroson leendő eszközzésére 1901. augusztus hó 30-ik napjának du. 5 órája határidőül kitézetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tc. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik a befolyandó véte arra nézve a hitelező követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírott bírói kiküldöttnél szóval vagy írásban bejelenteni tartoznak.

V.-Mikolán, 1901. augusztus 14-én.

Német Emil

kir. bírósági végrehajtó.

958. 1901. tkv. szám.

Árverési hirdetemény kivonata.

A vmikolai kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kleinkauf Károly korábbi s a m. kir. államkincstár utóbbi végrehajtónak Nagy Györgyné szül. Pásztor Anna és Nagy Julianna, Ledrona Józsefné, kiskoru Nagy Róza és Ilona mint néhai Nagy György örökösei végrehajtást szenvedők elleni 62 és 160 korona 2 fillér tőkekövetelések és jár. iránti végrehajtási ügyben a vámosmikolai kir. járásbíró-ság területén lévő Szob község határában fekvő a szobi 524. sz. jtkvben Nagy György és neje sz. Pásztor Anna tulajdonánál bejegyzett A 1. sor 122 hrsz. és 89. ö. 1. sz. ház udvar és kertből álló ingatlanra az árverést 1600 koronában ezenel megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901. évi szeptember hó 12-ik napján d e. 10 órakor Szob község házána megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 160 koronát készpénzben, vagy az 1881. 60. tc. 42. §-ában jelzett árfo-lyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminis-teri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró-ság mint tkvi hatóság V.-Mikolán, 1901. évi május 11-én.

Markovich
kir. jbró.

601. 1901. végrh. szám.

Árverési hirdetemény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy az ipolysági kir. jbróság 1901. évi V. 17/2. számú végzése következtében Deutsch Viktor dr. ügyvéd által képviselt Lovas István javára időközben elhalt Bognár Adám örökösei részére kirendelt ügygondnok Mühlstein Gábor ellen 660 korona s jár. erejéig 1901. évi június hó 28-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1081 koronára becsült következő ingóságok u. m. butor-nemű, juhok és szarvasmarhák nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az ipolysági kir. járásbíró-ság 1901. évi V. 17/4. számú végzése folytán 660 kor. tőkekövetelés, és járuléka Alsó-Palojtán leendő eszközzésére 1901. évi szeptember hó 4-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltnak.

Ipolyságon, 1901. augusztus 10-én.

Baig Mór

kir. bir. végrehajtó.

Törköly, szilvórium, rum és finom likőröket

bárki hideg uton, minden készülék nélkül, kitűnő minőségben előállíthat.

Kezelési könyv és árlapok ingyen

WATTERICH A. BUDAPEST, VII. Dohány-utca 5.

Sörmerő-készülékek, cikkek a borkezeléshez, minden borbetegség elleni szerek.

Első és legrégibb üzlet e szakmában.

3-5 Fennáll 30 év óta.